

บทที่ 1

บทนำ

ชื่อโครงการ	โครงการระบบขนส่งมวลชนขนาดรองสายสีทอง (สถานีรถไฟฟ้ากรุงธนบุรี-สำนักงานเขตคลองสาน-ประชาธิปไตย) ระยะที่ 1
สถานที่ตั้ง	เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร
ชื่อเจ้าของโครงการ	สำนักงานการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร 44 ถนนวิภาวดีรังสิต เขตดินแดง กรุงเทพมหานคร 10400
ผู้รับผิดชอบโครงการ	บริษัท กรุงเทพธนาคม จำกัด เลขที่ 2 ซอยรามคำแหง 40 แยก 2 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240
สถานที่ติดต่อ	เลขที่ 2 ซอยรามคำแหง 40 แยก 2 ถนนรามคำแหง แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพมหานคร 10240
จัดทำโดย	บริษัท เทคนิคสิ่งแวดล้อมไทย จำกัด

โครงการได้รับความเห็นชอบในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม

- จากคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางบกและอากาศ (คชก.) ในการประชุมครั้งที่ 38/2559 เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2559 ตามหนังสือที่ ทส 1990.5/15569 ลงวันที่ 20 ธันวาคม 2559
- จากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (กก.วล.) ในการประชุมครั้งที่ 2/2560 เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2560 ตามหนังสือที่ ทส (กกวล) 1005/ว9958 ลงวันที่ 8 สิงหาคม 2560

1.1 ความเป็นมาของโครงการ

การพัฒนาโครงการระบบขนส่งมวลชนขนาดรองสายสีทอง (สถานีรถไฟฟ้ากรุงธนบุรี-สำนักงานเขตคลองสาน-ประชาธิป) ซึ่งมีลักษณะเป็นระบบขนส่งมวลชนนำทางอัตโนมัติ (Automatic Guideway Transit: AGT) ขับเคลื่อนด้วยล้อยางและวิ่งบนทางยกระดับที่ก่อสร้างเพื่อใช้เป็นทางวิ่งโดยเฉพาะ เทียบเคียงได้กับระบบทางพิเศษเข้าข่ายประเภทโครงการที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) ตามประกาศกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดประเภทและขนาดของโครงการและกิจการซึ่งต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม และหลักเกณฑ์ วิธีการ ระเบียบปฏิบัติ และแนวทางการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม ที่ได้กำหนดประเภทโครงการในลำดับที่ 19 ระบบทางพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการทางพิเศษหรือโครงการที่มีลักษณะเช่นเดียวกับทางพิเศษ ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) เพื่อเสนอสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) คณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (คชก.) และคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (กก.วล.) พิจารณาตามขั้นตอนการดำเนินการเสนอรายงานฯ ทั้งนี้ รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) โครงการระบบขนส่งมวลชนขนาดรองสายสีทอง (สถานีรถไฟฟ้ากรุงธนบุรี-สำนักงานเขตคลองสาน-ประชาธิป) ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (กก.วล.) ในการประชุมครั้งที่ 2/2560 เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2560 ซึ่งมีความเห็นตามคณะกรรมการผู้ชำนาญการพิจารณารายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางบกและทางอากาศ (คชก.) ที่ได้ให้ความเห็นชอบในรายงานฯ ในการประชุมครั้งที่ 38/2559 เมื่อวันที่ 9 ธันวาคม 2559 (ภาคผนวก 1ก) ต่อมาคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ (กก.วล.) ได้มีมติเห็นชอบตามความเห็นของ คชก. ในการประชุมคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 2/2560 เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2560 ตามหนังสือที่ ทส (กกวล) 1005/ว 9958 ลงวันที่ 8 สิงหาคม 2560 (ภาคผนวก 2ก)

ต่อมากรุงเทพมหานครได้ลงนามบันทึกข้อตกลงการมอบหมายกิจการในอำนาจหน้าที่ของกรุงเทพมหานครเกี่ยวกับโครงการระบบขนส่งมวลชนขนาดรองสายสีทองระหว่างกรุงเทพมหานครกับบริษัท กรุงเทพธนาคม จำกัด เมื่อวันที่ 2 พฤศจิกายน 2560 บริษัท กรุงเทพธนาคม จำกัด หรือ KT ได้ประกาศสรรหาผู้รับเหมางานโยธา โครงการระบบขนส่งมวลชนขนาดรอง สายสีทอง ระยะที่ 1 ก่อสร้างงานโยธาและทางวิ่งสถานีรถไฟฟ้ากรุงธนบุรี-สถานีเจริญนคร-สถานีคลองสาน ระยะทาง 1.8 กิโลเมตร ซึ่งบริษัท อิตาเลียนไทย ดีเวล๊อปเม้นท์ จำกัด (มหาชน) หรือ ITD ได้เป็นผู้ดำเนินงาน ในส่วนของงานระบบติดตั้งการเดินรถ (ไฟฟ้าและเครื่องกล) ซึ่งรวมถึงงานทดสอบระบบและการทดลองเดินรถเสมือนจริง บริษัท ระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) หรือ BTSK เป็นผู้ดำเนินงาน นอกจากนี้ ยังได้ว่าจ้างกลุ่มบริษัทที่ปรึกษา CSCGL เป็นที่ปรึกษาควบคุมงานก่อสร้างโครงการ ซึ่งโครงการเริ่มการเปิดดำเนินการให้บริการรถไฟฟ้า ระยะที่ 1 ในวันที่ 16 เดือนธันวาคม 2563 จำนวน 3 สถานี ได้แก่ สถานีรถไฟฟ้ากรุงธนบุรี-สถานีเจริญนคร-

สถานีคลองสาน ระยะทาง 1.68 กิโลเมตร ซึ่งบริษัท ระบบขนส่งมวลชนกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ได้รับการว่าจ้างจาก บริษัท กรุงเทพมหานคร จำกัด ให้เป็นผู้บริการเดินรถและซ่อมบำรุง

ดังนั้นเพื่อตระหนักถึงการดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อม บริษัท กรุงเทพมหานคร จำกัด ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการจึงได้มอบหมายให้บริษัท เทคนิคสิ่งแวดล้อมไทย จำกัด ซึ่งเป็นนิติบุคคล และห้องปฏิบัติการวิเคราะห์คุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ขึ้นทะเบียนกับกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ทะเบียนเลขที่ ว-236 และได้รับการรับรองมาตรฐานสากล มอก.17025:2017 จากสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม เป็นผู้ดำเนินการติดตามตรวจสอบและจัดทำรายงานผลการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันและแก้ไขผลกระทบสิ่งแวดล้อมและมาตรการติดตามตรวจสอบผลกระทบสิ่งแวดล้อม (ระยะดำเนินการ) ของโครงการโครงการระบบขนส่งมวลชนขนาดรองสายสีทอง (สถานีรถไฟฟ้ากรุงธนบุรี-สำนักงานเขตคลองสาน-ประชาธิปก) ระยะที่ 1 เพื่อเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สำหรับรายงานฉบับนี้เป็นรายงานฉบับที่ 1 ประจำปี 2566 ระหว่างเดือนมกราคม-มิถุนายน 2566

1.2 ตำแหน่งที่ตั้งสถานี

โครงการระบบขนส่งมวลชนขนาดรองสายสีทอง (สถานีรถไฟฟ้ากรุงธนบุรี-สำนักงานเขตคลองสาน-ประชาธิปก) ตั้งอยู่ในฝั่งธนบุรีในเขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร เป็นทางวิ่งยกระดับตลอดสาย ตำแหน่งที่ตั้งสถานี และทางขึ้นลงสถานีของระยะที่ 1 (สถานี G1-G3) และระยะที่ 2 (สถานี G4) รายละเอียดดังนี้

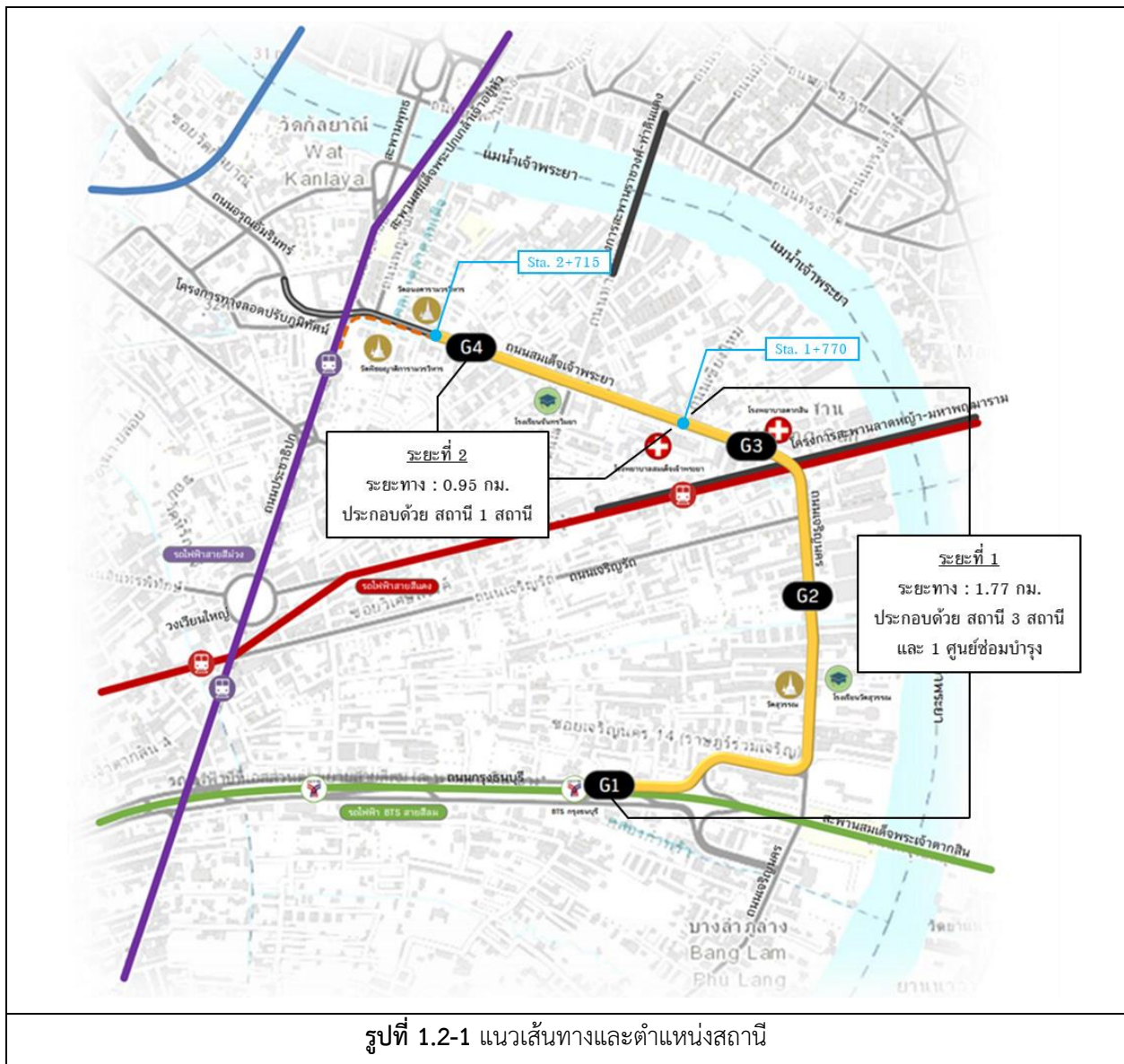
1. สถานีกรุงธนบุรี หรือสถานี G1 (กม.ที่ 0+000) ตั้งอยู่บริเวณถนนกรุงธนบุรี สามารถเชื่อมต่อกับรถไฟฟ้า BTS สถานีกรุงธนบุรี และเป็นที่ตั้งของโรงจอดและศูนย์ซ่อมบำรุง
2. สถานีเจริญนคร หรือสถานี G2 (กม.ที่ 1+156) ตั้งอยู่บนถนนเจริญนครระหว่างคลองวัดทองเพ่งกับซอยเจริญนคร 4 โดยตำแหน่งสถานีจัดวางในแนวเกาะกลางถนน
3. สถานีคลองสาน หรือสถานี G3 (กม.ที่ 1+681) ตั้งอยู่บริเวณถนนสมเด็จพระเจ้าตากสินหน้าโรงพยาบาลตากสิน
4. สถานีประชาธิปก หรือสถานี G4 (กม.ที่ 2+630) ตั้งอยู่บนถนนสมเด็จพระเจ้าตากสิน ระหว่างซอยสมเด็จพระเจ้าตากสิน 4 กับซอยสมเด็จพระเจ้าตากสิน 8

ปัจจุบันโครงการระยะที่ 1 เปิดดำเนินการ จำนวน 3 สถานี ได้แก่ สถานีรถไฟฟ้ากรุงธนบุรี-สถานีเจริญนคร-สถานีคลองสาน ระยะทาง 1.68 กิโลเมตร

1.3 แนวเส้นทางโครงการ

แนวเส้นทางโครงการของระยะที่ 1 (สถานี G1-G3) และระยะที่ 2 (สถานี G4) เริ่มต้นบริเวณสถานีรถไฟฟ้า BTS กรุงเทพมหานคร (S7) ซึ่งผู้โดยสารสามารถเดินทางจากระบบรถไฟฟ้าสายสีเขียวอ่อนเข้าสู่สถานีแรกของโครงการ (สถานีกรุงเทพ หรือสถานี G1) (กม.ที่ 0+000) โดยแนวเส้นทางมุ่งหน้าไปทางทิศตะวันออกตามแนวถนนกรุงเทพมุ่งเข้าสู่ทางแยกถนนกรุงเทพ - ถนนเจริญนคร จากนั้นเลี้ยวซ้ายเข้าถนนเจริญนครมุ่งขึ้นไปทางทิศเหนือผ่านแหล่งชุมชน ร้านค้า ตลาด สถานศึกษา ศาสนสถาน ห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ อาคารพาณิชย์ คอนโดมิเนียม โรงแรม ซึ่งกำหนดให้เป็นที่ตั้งของสถานีที่ 2 (สถานีเจริญนคร หรือสถานี G2) (กม.ที่ 1+156) ช่วงข้ามคลองวัดทองเพลง ก่อนแนวเส้นทางจะข้ามแยกคลองสานเข้าสู่ถนนสมเด็จพระเจ้าตากสิน และสามารถเชื่อมต่อกับรถไฟฟ้าสายสีแดงได้ที่สถานีที่ 3 (สถานีคลองสาน หรือสถานี G3) (กม.ที่ 1+681) บริเวณหน้าโรงพยาบาลตากสิน จากนั้นแนวเส้นทางต่อเนื่องไปตามถนนสมเด็จพระเจ้าตากสิน ผ่านโรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าตากสิน ชุมชน ร้านค้า และตลาดไปทางทิศตะวันตก ตัดผ่านถนนท่าดินแดง ก่อนสิ้นสุดสถานีสุดท้ายของโครงการ (สถานีประชาธิปก หรือสถานี G4) (กม.ที่ 2+630) โดยมีระยะทางรวมถึงปลายทางวิ่งประมาณ 2.72 กิโลเมตร มีจำนวนสถานีทั้งสิ้น 4 สถานี ซึ่งสถานีที่ 4 ผู้โดยสารสามารถเชื่อมต่อการเดินทางไปยังรถไฟฟ้าสายสีม่วงต่อไปได้ รายละเอียดแสดงดังรูปที่ 1.2-1

ปัจจุบันโครงการระยะที่ 1 เปิดดำเนินการ จำนวน 3 สถานี ได้แก่ สถานีรถไฟฟ้ากรุงเทพ-สถานีเจริญนคร-สถานีคลองสาน ระยะทาง 1.68 กิโลเมตร

ที่มา : รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อมโครงการระบบขนส่งมวลชนขนาดรองสายสีทอง (สถานีรถไฟฟ้า กรุงธนบุรี-สำนักงานเขตคลองสาน-ประชาธิปก), ตุลาคม 2560

1.4 ลักษณะโครงการ

โครงการระบบขนส่งมวลชนขนาดรองสายสีทอง (สถานีรถไฟฟ้ากรุงธนบุรี-สำนักงานเขตคลองสาน-ประชาธิปก) เป็นระบบขนส่งมวลชนแบบนำทางอัตโนมัติ (AGT) ซึ่งทำงานโดยระบบอัตโนมัติทั้งหมดไม่มีคนขับ มีเส้นทางวิ่งเฉพาะยกระดับจากการจราจรบนผิวถนน ขบวนการที่ใช้สำหรับระบบนี้จะมีการนำทางโดยอัตโนมัติบนทางวิ่งที่กำหนด ขบวนการจะใช้ล้อยาง

1.5 รูปแบบของสถานี

รูปแบบโครงสร้างสถานีของระยะที่ 1 (สถานี G1-G3) และระยะที่ 2 (สถานี G4) เป็นลักษณะโครงสร้างยกระดับเหนือพื้นผิวถนนรองรับด้วยเสาคอนกรีตตรงเกาะกลางถนนเป็นลักษณะโครงเฟรม (PORTAL FRAME) สำหรับสถานี G1, DEPOT และเป็นลักษณะเสาเดี่ยวสำหรับสถานี G2, G3, G4 โครงสร้างสถานีโดยทั่วไปประกอบด้วย 4 ส่วน คือ ชั้นจำหน่ายตั๋วโดยสาร โครงสร้างคานทางวิ่ง ขานชานชาลา และโครงสร้างหลังคา

1.6 รูปแบบของโรงจอดและศูนย์ซ่อมบำรุง

กิจกรรมภายในโรงจอดและศูนย์ซ่อมบำรุงเบา ประกอบด้วย

- การจอดพักรถไฟฟ้า
- การซ่อมบำรุงและเปลี่ยนอุปกรณ์ปรับอากาศ
- การล้างและขัดเคลือบสีรถไฟฟ้า
- การเปลี่ยนยาง
- การเปลี่ยนถ่ายน้ำมันเครื่อง
- การทำความสะอาดภายนอกและภายใน

โดยเป็นโรงจอดและศูนย์ซ่อมบำรุงรูปแบบโครงสร้างยกระดับ (Elevated Depot) โดยจะเชื่อมต่อกับสถานีเริ่มต้นของโครงการ สามารถรับรถเข้าศูนย์ซ่อมบำรุงได้ประมาณ 3 ขบวน

1.7 รูปแบบการเดินรถ

ขบวนรถไฟฟ้าสายสีทองจะประกอบด้วยจำนวน 2 ตู้ ซึ่งจะมีการต่อพ่วงแบบกึ่งถาวรเข้าด้วยกัน ซึ่งเป็นตู้สำหรับหัวขับเคลื่อน (Driving Car) ทั้ง 2 ตู้ เพื่อการวิ่งรถ 2 ทิศทางในรางเดียว การใช้เวลาในการเดินทางของโครงการระยะที่ 1 จากสถานี G1 ถึง G3 ระยะทาง 1.68 กิโลเมตร ใช้เวลาในการเดินทาง 8 นาที

1.8 สรุปการดำเนินงานในปัจจุบันของโครงการ

การดำเนินงานในปัจจุบันของโครงการระบบขนส่งมวลชนขนาดรองสายสีทอง (สถานีรถไฟฟ้ากรุงธนบุรี-สำนักงานเขตคลองสาน-ประชาธิปก) ระยะที่ 1 เทียบกับรายละเอียดที่เสนอไว้ในรายงานการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม แสดงดังตารางที่ 1.8-1

ตารางที่ 1.8-1 สรุปผลการดำเนินงานในปัจจุบันของโครงการ

รายละเอียด	ตามรายงาน EIA	ปัจจุบัน (ม.ค.-มิ.ย. 66)
1. ตำแหน่งที่ตั้งสถานี	- 4 สถานี ดังนี้ 1. สถานีกรุงธนบุรี (G1) 2. สถานีเจริญนคร (G2) 3. สถานีคลองสาน (G3) 4. สถานีประชาธิปก (G4)	- ปัจจุบันเปิดดำเนินโครงการระยะที่ 1 จำนวน 3 สถานี ดังนี้ 1. สถานีกรุงธนบุรี (G1) 2. สถานีเจริญนคร (G2) 3. สถานีคลองสาน (G3) สำหรับสถานีประชาธิปก (G4) อยู่ในขอบเขตการดำเนินงานระยะที่ 2
2. ระยะทางเดินรถ	- รวม 4 สถานี ระยะทาง 2.72 กิโลเมตร	- ปัจจุบันเปิดดำเนินโครงการระยะที่ 1 ระยะทาง 1.68 กิโลเมตร
3. ลักษณะโครงการ	- ระบบขนส่งมวลชนแบบนำทางอัตโนมัติ (AGT)	- ระบบขนส่งมวลชนแบบนำทางอัตโนมัติ (AGT)

ที่มา : บริษัท กรุงเทพมหานคร จำกัด; มกราคม-มิถุนายน 2566

1.9 แผนงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 1.9-1 แผนงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม โครงการระบบขนส่งมวลชนขนาดรองสายสีทอง (สถานีรถไฟฟ้ากรุงธนบุรี-สำนักงานเขตคลองสาน-ประชาธิปก)
ระยะที่ 1 สำนักการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร ประจำปี 2566

รายละเอียด	ดัชนีการตรวจวัด	ความถี่	ช่วงเวลาที่ทำการตรวจวัด (ปี 2566)											
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
1. คุณภาพอากาศในบรรยากาศ - ชุมชนซอยราชวิถีร่วมเจริญ - วัดสุวรรณ - โรงพยาบาลตากสิน - โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา	- TSP - PM-10 - CO - SO ₂ - NO ₂	ปีละ 2 ครั้ง			●						○			
2. ระดับเสียง - ชุมชนซอยราชวิถีร่วมเจริญ - วัดสุวรรณ - โรงพยาบาลตากสิน - โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา	- Leq 24 hr - Ldn - L90 - Lmax	ปีละ 2 ครั้ง			●						○			

หมายเหตุ : ● : ดำเนินการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามแผนการตรวจวัด
○ : แผนการดำเนินการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 1.9-1 (ต่อ) แผนงานการติดตามตรวจสอบคุณภาพสิ่งแวดล้อม โครงการระบบขนส่งมวลชนขนาดรองสายสีทอง (สถานีรถไฟฟ้ากรุงธนบุรี-สำนักงานเขตคลองสาน-ประชาธิปก)
ระยะที่ 1 สำนักการจราจรและขนส่ง กรุงเทพมหานคร ประจำปี 2566

รายละเอียด	ดัชนีการตรวจวัด	ความถี่	ช่วงเวลาทำการตรวจวัด (ปี 2566)											
			ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
3. ความสั่นสะเทือน - ชุมชนซอยราษฎร์ร่วมเจริญ - วัดสุวรรณ - โรงพยาบาลตากสิน - โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าพระยา	- ความสั่นสะเทือน	ปีละ 2 ครั้ง			●						○			

หมายเหตุ : ● : ดำเนินการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามแผนการตรวจวัด

○ : แผนการดำเนินการตรวจวัดคุณภาพสิ่งแวดล้อม